

Beoogd president-commissaris Jacques Teelen:

“Goede start maken met Greenport Ontwikkelingsmaatschappij”

“Ik heb veel vertrouwen in de Greenport Duin- en Bollenstreek. De zes betrokken gemeenten hebben een goede basis gelegd, waarmee er voldoende draagvlak is ontstaan om de ontwikkeling van het gebied ter hand te nemen en een goede start te maken met de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM).” Dat zegt Jacques Teelen, de beoogd president-commissaris van de nieuwe besloten vennootschap.

Teelen is geboren in Venlo, studeerde cultuurtechniek in Wageningen en werkte vervolgens 18 jaar bij Arcadis. De laatste 18 jaar was hij directeur van de Bloemenveiling Westland, die na enkele fusies (waaronder in 2001 met Flora Rijnsburg) uitgroeide tot FloraHolland. Op dit moment is Teelen onder andere voorzitter van de Raad van Advies van de Dienst Landelijk Gebied, een adviesorgaan van het ministerie van LNV en vervult hij commissariaten bij de Grontmij en de NV Regio Venlo. Deze laatste is een overheidsbedrijf naar het model van de GOM, dat zich toelegt op projecten ter versterking van de economische structuur. Verder

was de beoogd president-commissaris nauw betrokken bij de koepelorganisatie Greenports Nederland.

Ervaring

Teelen vindt het niet vreemd dat juist iemand met veel ervaring in het bedrijfsleven verantwoordelijk wordt voor de aansturing van een publieke onderneming. “De GOM is in eerste instantie een uitvoeringsorganisatie, die opereert binnen de kaders die de overheid heeft gesteld. De overheid bepaalt doelen en resultaten en biedt de faciliteiten om die te realiseren. Het GOM-bedrijf voert domweg uit wat de overheid heeft bedacht. Vanuit die visie is het eigenlijk heel

logisch om iemand uit het bedrijfsleven te vragen deze organisatie aan te sturen. Bovendien zal de GOM bij de uitvoering van zijn taken allerlei samenwerkingsverbanden moeten aangaan met derden, waaronder partijen in de markt. En natuurlijk zijn goede banden met het bedrijfsleven in de streek van essentieel belang, omdat de herstructurering moet kunnen rekenen op draagvlak. Zonder de steun van het bedrijfsleven krijgt de GOM weinig voor elkaar.”

“Ik vind het ook niet vreemd dat voor de Stichting Greenport, de belangenorganisatie van de bedrijven, in de persoon van Arie Meerburg een voorzitter is gekozen met veel ervaring in het openbaar bestuur. Om de greenport tot een succes te maken is veel overleg nodig met gemeenten, provincie en Rijk. Iemand die daar goed de weg weet, is bij de Stichting Greenport goed op zijn plaats.”

Vertrouwen

“Ik vind de vorm van de Greenport Duin- en Bollenstreek zeer aantrek- ▶

Jacques Teelen, de beoogd president-commissaris van de GOM, is afkomstig uit het bedrijfsleven. Voorzitter Arie Meerburg van de Stichting Greenport heeft veel ervaring in het openbaar bestuur. Toeval of opzet? Op deze en volgende pagina twee interviews met de voormannen van organisaties die nauw bij de herstructurering van de streek zijn betrokken.

kelijk. Ik heb er zoveel vertrouwen in dat ik er graag veel tijd in wil stoppen. Het uiteindelijke doel moet zijn om te bouwen aan de ontwikkeling van de tuinbouwsector in Nederland. Die is van groot belang voor onze nationale economie. Als we in de greenport samenwerken aan dit doel, kunnen we ook met succes een beroep doen op bijdragen van Rijk en provincie.”

Divers

“Bijzonder aan de Greenport Duin- en Bollenstreek is dat die zeer divers is en wordt gevormd door clusters rond bollen, bloemen en toerisme. De greenports in het Westland of rond Boskoop

zijn veel meer gericht op alleen glastuinbouw of boomteelt. De diversiteit maakt het wat lastiger om in de Duin- en Bollenstreek tot een eenduidige en slagvaardige visie te komen – hoewel dat toch goed is gelukt. Verder is er ook nog steeds de externe dreiging van grootschalige woningbouw. Die kun je alleen afwenden als je er voor zorgt dat de greenport goed op de kaart staat. De greenport moet sterk zijn. Als de dynamiek, innovatie, kennis en economie van de greenport op orde zijn, kun je aan een sterk imago bouwen. Interne kracht en imago hangen sterk samen. Als je intern sterk bent, kun je dat ook beter naar buiten brengen.”

Stevige klus

“De herstructurering van de streek wordt een stevige klus. In de greenport rond Venlo is bijvoorbeeld het ruimteprobleem veel minder groot. Daar kan men makkelijker 300 ha glas bouwen. Aan de andere kant is de handels- en kennisfunctie van de Greenport Duin- en Bollenstreek weer sterker ontwikkeld dan in Venlo. Alle vijf Nederlandse greenports zijn verschillend en hebben een eigen ontwikkeltraject. Op zich is dat een goede zaak. Door samen te werken in de koepel Greenports Nederland kunnen de afzonderlijke greenports de samenhang bewaken en de lobby naar Den Haag en Brussel oppakken.”

“Het is de bedoeling dat de GOM dit najaar wordt opgericht. Dan is ook mijn officiële benoeming. Als dit najaar de statuten, het meerjarenplan en het budget voor 2010 zijn geregeld en de voltallige raad van commissarissen en de directeur zijn aangesteld, kunnen we per 1 januari een vliegende start maken. Vervolgens is het belangrijk dat we op korte termijn enkele projecten oppakken die snel tot resultaten leiden. Als we met enkele ‘quick wins’ kunnen laten zien dat de GOM in staat is complexe projecten tot een goed einde te brengen, zal dat een forse impuls geven aan het vertrouwen in het bedrijf. Daarom gaan we hiermee nu eerst aan de slag.”

Voorzitter Stichting Greenport Arie Meerburg:

“GOM moet zo snel mogelijk met concrete plannen komen”

“Samenwerking is het sleutelwoord in de Stichting Greenport.” Dat zegt Arie Meerburg, voormalig burgemeester van Alkemade en sinds kort voorzitter van de belangenorganisatie van het bedrijfsleven. Meerburg kijkt uit naar de samenwerking met de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) bij de herstructurering van de Bollenstreek. Maar hij plaatst daar ook enkele kanttekeningen bij.

Een bestuurder die een vereniging van ondernemers leidt. Vreemd? Helemaal niet, volgens Meerburg. “Om te beginnen had de stichting met Fedde Jonkman al een bestuurder als voorzitter. De stichting was ook op zoek naar iemand met bestuurlijke ervaring. Er moeten nu eenmaal veel zaken worden gedaan met de overheid. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat je goed op de hoogte bent van bestuurlijke procedures, bijvoorbeeld rond bestemmingsplannen. Als voormalig burgemeester van Alkemade ken ik veel bestuurders hier in de regio. In Alkemade heb ik daarnaast ook ervaring opgedaan met de herstructurering

van het glastuinbouwgebied. Dat komt nu goed van pas bij de herstructurering van de Bollenstreek. Een van de grote problemen bij de herstructurering van land- en tuinbouwgebied is de onzekerheid waar ondernemers in kunnen verkeren. Je praat over de toekomst, maar er zijn ondernemers die geen opvolging in het bedrijf hebben, of waar de bedrijfsvoering marginaal is (‘het zal mijn tijd wel uitdienen’) en daarom weinig belangstelling hebben om aan een herstructurering mee te werken.” Meerburg is niet helemaal onbekend met de bloembollencultuur. “Ik ken veel mensen uit die sector. Bovendien zijn er in de voor-

malige gemeente Alkemade veel bollenbroeiers actief. De bollenbroei was economisch zo belangrijk, dat wij destijds de tulp zelfs hebben laten terugkomen in het logo van de gemeente.”

Samenwerking

“Samenwerking” is het sleutelwoord in de Stichting Greenport.

Meerburg: “Innovatie is uitermate belangrijk binnen de sector. Stilstand is achteruitgang. Samen kom je verder en die samenwerking willen wij stimuleren. Bedrijven kunnen op allerlei gebieden van elkaar leren. Ik wil niet zeggen dat de leden voortdurend bij elkaar in de keuken moeten kijken, maar er zijn gebieden waarop

samenwerking voor iedereen een goede optie is, zoals bij opslag en transport, kennis en opleiding.” Maar ook naar buiten toe heeft de stichting een taak, vooral bij de beeldvorming. Meerburg: “Mensen zien wel de bollenvelden, maar ze beseffen niet dat het echte werk pas begint als de mooie kleuren zijn verdwenen, en dat hier een kennisintensieve en innovatieve bedrijfstak achter staat.”

Praktisch

Hoewel de Stichting Greenport niet als aandeelhouder is vertegenwoordigd in de GOM, is zij wel betrokken bij de planvorming en de activiteiten. Ook is de stichting toevoerder bij de aandeelhoudersvergaderingen. Meerburg benadrukt dat de Stichting Greenport zich positief opstelt. “We zijn

vooral praktisch, en we hopen dat de GOM zo snel mogelijk met concrete plannen aan de slag gaat.” De nieuwe voorzitter erkent dat de stichting wel enkele reserves heeft ten aanzien van de GOM. “Je hebt hoge verwachtingen, maar die moeten wel worden waargemaakt.” De gemeenten en de GOM moeten volgens hem goed contact houden met het bedrijfsleven en de andere maatschappelijke spelers, zoals cultuurhistorische en natuur- en milieuorganisaties. “Als Stichting Greenport hebben wij goede relaties met diverse belangengroepen, maar het mag natuurlijk niet zo zijn dat de gemeenten het overleg met deze groepen aan ons overlaat. Ik heb inmiddels begrepen dat men daar goede nota van heeft genomen. Verder is de compensatie van de bollengrond

een van de heikele punten in de streek. Een van onze bezwaren tegen de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport is, dat het een optelsom is van de wensen van de zes gemeenten die aandeelhouder zijn. Daar is echter allemaal geen ruimte voor. Ik ben blij dat de 2625 hectare eersteklas bollengrond als minimum voorwaarde is overgenomen. Maar als alle wensen moeten worden gehonoreerd, dan ontkomt je er niet aan dat er op de een of andere manier bollengrond moet worden gecompenseerd. Een deel kun je realiseren door verrommeling op te ruimen, maar dan ben je er nog niet. De provincie heeft zich uitgesproken tegen het omspuiten van weidegrond tot bollengrond. Dus wat dan? We zien overigens nu een concreet voorbeeld waarbij bollengrond wordt gecompenseerd.

Voor de eventuele aanleg van golfbaan Tespelduyn in Noordwijkerhout zijn concrete compensatiegronden aanwezig. Dat mag echter geen sigaar uit eigen doos worden, door bijvoorbeeld met gras ingezaaide bollengrond weer als nieuwe bollengrond aan te prijzen. De belangstelling uit de sector om zich op de beschikbare grond te vestigen is er in beginsel wel. Maar je moet de kosten natuurlijk wel kunnen opbrengen. Dat is in de huidige economische situatie niet zo makkelijk. De grondprijzen zijn hoog, ook als een gemeente de grond in de aanbieding heeft. Vergeet niet dat bollenkwekers daarnaast nog behoorlijk moeten investeren om de nieuwe grond voor hun eigen bedrijfsvoering geschikt te maken. Ook daar moet je rekening mee houden.”

Reacties zorgen voor een betere structuurvisie greenport

Een betere structuurvisie voor de Greenport Duin- en Bollenstreek. Dat is het resultaat van de inspraakperiode voor de ontwerp Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG), die op 31 maart is afgelopen. Particulieren, bedrijven, belangenorganisaties en overheden hebben uitgebreid gebruik gemaakt van de mogelijkheid hun zienswijzen te geven.

In de ontwerp-ISG geven de colleges van de zes greenport-gemeenten hun gezamenlijke ruimtelijke visie voor de Greenport. Op 17 februari is het stuk ter inzage gelegd. De ongeveer veertig zienswijzen geven een goed beeld van de kritiek op de ontwerp-ISG. De hoofdkeuze, een vitale greenport in een vitaal landschap, kan rekenen op brede steun. Bij enkele onderliggende keuzes lopen de meningen en aanbevelingen uiteen. Een deel van de reacties heeft betrekking op het proces. In hun antwoord erkennen de colleges dat de totstandkoming van een door de besturen van de zes greenport-gemeenten gedragen ontwerp-ISG veel tijd heeft gekost. Deze intercollegiale samenwerking was echter nodig om te komen tot een regionale aanpak van de herstructurering. De colleges willen daarom samen blijven optrekken en de ingebrachte zienswijzen gebruiken om de concept-ISG verder te verbeteren. De resultaten hiervan worden vastgelegd in een gezamenlijke concept-nota van beantwoording.

Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport

Van 17 februari tot en met 31 maart van dit jaar lag de ontwerp-ISG ter inzage. Na meningvormende vergaderingen met belangenorganisaties en raadscommissies van de greenportgemeenten zal de ISG nu verder worden geoptimaliseerd. Ná de zomervakantie wordt dan de definitieve ISG ter besluitvorming aan de greenport-gemeenteraden voorgelegd. De raden besluiten gelijktijdig in het laatste kwartaal van 2009 over de ISG.

Greenport Ontwikkelingsmaatschappij

Tijdens een bijeenkomst in het koetshuis van landgoed Keukenhof hebben de colleges van de zes greenportgemeenten (Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen) op 11 mei 2009 hun handtekening gezet onder de samenwerkingsovereenkomst voor de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (zie ook het artikel op de achterpagina). De zomer wordt gebruikt voor het werven van de Raad van Commissarissen en de directeur/bestuurder, waarna de GOM daadwerkelijk zal worden opgericht. De tweede helft van 2009 staat in het teken van de ontwikkeling en vaststelling van het eerste meerjarenprogramma voor de GOM.

Maatschappelijke kosten-/batenanalyse (MKBA)

Uiterlijk eind 2009 zal de maatschappelijke kosten-/batenanalyse (MKBA) worden aangeboden aan het Rijk om, na een beoordeling door het Centraal Planbureau, te worden geagendeerd in het Directeurenoverleg Nota Ruimtebudget.

Gemeenten zetten handtekening onder oprichting GOM

“De eerste grote stap naar de Greenport Duin- en Bollenstreek”. Zo karakteriseerde kwartiermaker Jos Wienen de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst voor de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) op 11 mei op landgoed Keukenhof.

Tijdens de feestelijke bijeenkomst zetten zes burgemeesters en zes wethouders van de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen hun handtekening onder de samenwerkingsovereenkomst. Nog dit jaar wil de GOM in het kader van de Greenport Duin- en Bollenstreek een begin maken met de integrale herstructurering van het buitengebied van de zes bollengemeenten. Tijdens de bijeenkomst op Keukenhof werd in de persoon van voormalig FloraHolland-directeur Jacques Teelen ook de voordracht bekend gemaakt voor de president-commissaris van het nieuwe bedrijf (zie ook het interview op de voorpagina).

Eerste grote stap

In een korte toespraak noemde Wienen de aanstaande oprichting van de GOM de eerste grote stap naar de Greenport Duin- en Bollenstreek. De tweede grote stap is de vaststelling van de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG), waarvan het laatste concept na de zomer in de raadscommissies van de zes gemeenten wordt geagendeerd voor een opiniërende bespreking. De vaststelling gebeurt later dit najaar (zie ook pagina 3). De ISG vormt het ruimtelijke en juridische kader voor de herstructurering van het buitengebied van

de zes betrokken gemeenten. Wienen vroeg de aanwezige gedeputeerde Joop Evertse de ISG zo mogelijk één-op-één over te nemen in de nieuwe provinciale structuurvisie. “Door de aansluiting van onze en uw plannen kan een enorme slagkracht ontstaan en kunnen we forse resultaten boeken,” aldus Wienen.

De GOM krijgt de vorm van een besloten vennootschap, met de zes gemeenten als aandeelhouders. Het is de bedoeling dat naast Teelen nog twee commissarissen worden benoemd. Daarna gaat ook de werving van een di-

recteur van start. De eerste taak is het opstellen van een meerjarig programma. “Er is ons alles aan gelegen om nog dit jaar een daadwerkelijke start te maken met de GOM,” aldus Wienen.

Rol provincie

Gedeputeerde Evertse ging kort in op de rol van de provincie bij de herstructurering van de Duin- en Bollenstreek. Die ligt wat hem betreft vooral op het gebied van planologie, duurzaamheid en bereikbaarheid. In antwoord op Wienen stelde de gedeputeerde dat “de hoofdlijn van de ISG spoort met wat de provincie in gedachten heeft”, maar dat over enkele punten nog nadere discussie nodig is. Hij noemde in dat verband de positie van glastuinbouwgebied De Woerd, de woningbouw in de Lissese wijk Geestwater en de varianten voor de ontsluiting van de

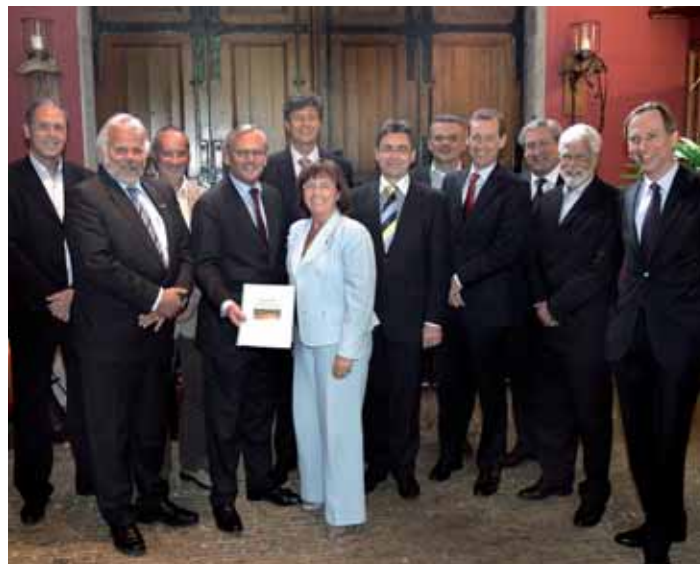

Burgemeester Gerrit Goedhart en wethouder Alfons Morssink ondertekenen namens Noordwijkerhout.

Bollenstreek. De gedeputeerde ging verder in op het principe van compensatie van bollengrond die door andere activiteiten (woningbouw, infrastructuur) verloren gaat. Evertse zette zijn kanttekeningen bij het omspuiten van weidegrond tot bollengrond. Volgens hem moet er meer compensatie worden gevonden in het opruimen van verrommeling in het gebied.

Sloop

De bijeenkomst in Lisse werd afgesloten door kwartiermaker Harry Groen. “Nu de ondertekening een feit is, gaat het eigenlijke werk beginnen. Wat mij betreft wordt de GOM-vennootschap zo snel mogelijk opgericht. Ik kijk van harte uit naar het moment waarop we de eerste leegstaande bedrijfshal slopen en de vrijkomende grond toevoegen aan het bollenareaal,” zo zei hij.

De burgemeesters en wethouders van de zes gemeenten uit de Duin- en Bollenstreek die hun handtekening hebben gezet onder de oprichting van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij.

COLOFON: De nieuwsbrief Greenport Duin- en Bollenstreek is een uitgave van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland. Uitgave juni/juli 2009.

Redactie, vormgeving en realisatie: Seashore Media, Katwijk ZH.

Eindverantwoording: Robert Boom, Holland Rijnland, Schuttersveld 9, Leiden,

☎ (071) 523 90 90, e-mail: rboom@hollandrijnland.net